Nr. 43 (12*) Katowice, dnia 30 grudnia 1933 Rok X.

GAZETA URZĘDOWA
WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO
DZIAŁ ADMINISTRACJI SZKOLNEJ

Administracja Gazety Urz. Woj. Śląskiego w Katowicach, gmach Urzędu Wojew. Śl. – Konto P. K. O. 304 121.

Poz: Treść:

Poz. 134.

Ministerstwo
Wyznań Religijnych i Oświecenia
Publicznego
Warszawa.

OKÓLNIK Nr. 160

z dnia 25 listopada 1933 r. (I. WF-4088/33)

w sprawie dożywiania dziatwy i młodzieży szkolnej.

Sprawa dożywiania niezamożnej dziatwy i młodzieży na terenie szkół przedstawia się w bieżącym roku szkolnym o wiele mniej korzystnie, aniżeli w latach ubiegłych. Podczas, gdy przed dwoma laty akcja dożywiania prowadzona była tylko w kilkunastu miastach większych oraz kilku ośrodkach przemysłowych i obejmowała około 10% wszystkich dzieci uczęszczających do szkół w tych miejscowościach, w przedostatnim i ostatnim roku rozszerzyła się na dziesiątki i setki miast i wsi, odsetek zaś dziatwy dożywianej w tych miejscowościach stopniowo zwiększał się, dochodząc w niektórych miastach, jak w Warszawie i w Łodzi do 15 a nawet do 20%. Wspólnym wysiłkiem szkoły i społeczeństwa (samorządów, rad szkolnych, Komitetów Opiek Rodzicielskich i samej młodzieży) dokonano bardzo wiele w tem wielkiem dziele pomocy społecznej dla dziatwy źle dożywianej.

Niestety w roku bieżącym ciężkie warunki bytu odbijają się bardzo ujemnie na zasięgu akcji dożywiania dziatwy i młodzieży i na ilości i jakości pomocy. Nastąpiła redukcja zasiłków, osłabła ofiarność i pomoc społeczeństwa. W tej sytuacji wzrasta niebezpieczeństwo dla zdrowia młodego pokolenia, groza szerzenia się gruźlicy i innych chorób zakaźnych. Wątły i źle odżywiany organizm dziecięcy jest bardzo wrażliwy na wszelkie szkodliwe czynniki i mało odporny w walce z chorobami. Odsetek dzieci zagrożonych gruźlicą wynosi około 7%, niedokrwistych i źle odżywionych około 25%. Przeprowadzane w szkołach wielkomiejskich ankiety wykazały, że 13—15% dzieci przychodzi do szkoły naczczo. Dokarmianie więc dzieci źle odżywianych w domu jest akcją zapobiegawczą o dużem znaczeniu społecznem, akcją, która ze względów wychowawczo-obywatelskich musi być z pełnem zrozumieniem jej wagi kontynuowana.

W nadziei, iż podobnie jak w latach ubiegłych, apel mój w tej sprawie znajdzie żywy oddźwięk i poparcie, wobec zbliżającej się zimy — zwracam się do dyrekcyj i kierownictw szkół oraz ogółu nauczycielstwa o zainteresowanie się i gorące zaopiekowanie się dziećmi głodnemi w szkole i o podjęcie starań w celu uzyskania od społeczeństwa pomocy koniecznej dla dożywiania niezamożnej dziatwy i młodzieży szkolnej.

Podsekretarz Stanu:
(—) **K. Pieracki.**

135.

Ministerstwo Spraw Zagranicznych
Departament Konsularny
Wydział E. III. Warszawa, dnia 18. X. 1933 r.
Nr. E. III. 695-b/Sow. Zasad/1/5/33.

W sprawie opłat za wydobywanie dokumentów z Z. S. R. R.

W ślad za pismem swem z dnia 27. IV. 1933 r. Nr. E. III. 695 b/Ros/zasad/1/33 Ministerstwo Spraw Zagranicznych zawiadamia, że w związku ze spadkiem, oraz z wahaniami kursu dolara, opłaty za wydobycie dokumentów z Z. S. R. R. ustanowione zostały w walucie złotowej i wynoszą:

1) za wydobycie i zalegalizowanie dokumentu stanu cywilnego lub wykazu stanu służby . . . . zł 45.—
2) za wydobycie i zalegalizowanie świadectwa szkolnego lub uniwersyteckiego oraz dokumentu o charakterze majątkowym . . . . zł 100.—

*) Ostatni w bieżącym roku.

3) za legalizację dokumentu stanu cywilnego lub wykazu stanu służby, nadesłanego przez petenta . . . . . zł 45.—
4) za legalizację pełnomocnictwa, nadesłanego przez petenta . . . . . . zł 90.—
5) za legalizację świadectwa szkolnego lub uniwersyteckiego nadesłanego przez petenta . . . . zł 60.—
6) za poszukiwanie za pośrednictwem NKID osób zaginionych na terenie ZSRR. zł 32.—

Wydobycie dla inwalidów dokumentów, stwierdzających związek przyczynowy uszkodzenia zdrowia lub okaleczenia ze służbą wojskową, uskuteczniane jest bezpłatnie na zasadzie art. 6 Ustawy z dnia 17 marca 1932 r. o zaopatrzeniu inwalidów (Dz. Ust. Nr. 26/1932, poz. 238).

Naczelnik Wydziału:
(—) Włodzimierz Adamkiewicz.

136.

Urząd Wojewódzki Śląski
Wydział Ośw. Publicznego.
Nr. O. P. IV 256/3. Katowice, dnia 23 grudnia 1933 r.

Do
Kierowników wszystkich dokształcających szkół zawodowych
w Województwie Śląskiem

w sprawie obowiązku uczęszczania uczniów przemysłowych do szkół zawodowych dokształcających w związku z wejściem w życie w Wojew. Śląskiem polskiego prawa przemysłowego.

Wobec wejścia w życie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o prawie przemysłowem z dnia 7-go czerwca 1927 r., którego art. 198 uchyla moc obowiązującą sprzecznych z niem ustaw i rozporządzeń, Urząd Wojewódzki Śląski zwraca uwagę na postanowienia rozporządzenia o prawie przemysłowem, dotyczące szkół zawodowych dokształcających.

Mianowicie rozporządzenie o prawie przemysłowem:

1. ustala obowiązek pryncypała przestrzegania, aby uczeń przemysłowy uczęszczał regularnie do szkoły (art. 117) i obowiązek ucznia uczęszczania na naukę (art. 118), nie ograniczając tego obowiązku wiekiem uczniów, a więc ustala ten obowiązek na cały czas trwania nauki przemysłowej (nauki rzemiosła),

2. wymaga od ucznia, przystępującego do egzaminów czeladniczych — **świadectwa ukończenia** szkoły dokształcającej lub równowartościowej (art. 155) w przeciwieństwie do ordyn. proced. niem. (131c), która wymaga tylko **dowodu uczęszczania** do szkoły dokształcającej.

Z powyższego wynika:

1) że obowiązek uczęszczania do szkoły dokształcającej ustaje wtedy, kiedy uczeń ukończył naukę w przemyśle (rzemiośle),

2) że przed ukończeniem nauki przemysłowej uczeń może być zwolniony od obowiązku uczęszczania do szkoły dokształcającej, o ile ukończył pełny kurs nauki w tej szkole, lub posiada wykształcenie uznane przez państwowe władze szkolne za równowartościowe z ukończeniem nauki w publicznej szkole dokształcającej,

3) że uczeń, który kończąc naukę przemysłową nie kończy równocześnie nauki w szkole dokształcającej, może albo uczęszczać do niej nadal, aż do otrzymania świadectwa ukończenia szkoły, niezbędnego do przystąpienia do egzaminów czeladniczych, albo uczęszczania do szkoły zaprzestać, rezygnując tem samem z możności otrzymania tytułu czeladnika,

4) że te postanowienia statutów miejscowych, wydanych na mocy 120 i 142 ord. proced. niem., które obowiązek uczęszczania **uczniów przemysłowych** na naukę do szkoły dokształcającej uzależniają od wieku uczniów, są sprzeczne z prawem przemysłowem i na podstawie art. 198 rozporz. o prawie przemysłowem tracą moc obowiązującą,

5) że w cieszyńskiej części Województwa Śląskiego ograniczenie obowiązku uczęszczania do szkoły dokształcającej do ukończenia 18 roku życia dotyczy tylko młodocianych, którzy nie są uczniami przemysłowemi i podlegają w tym względzie przepisom art. 2 i 9 ustawy o ochronie pracy młod. i kobiet (Dz. U. R. P. Nr. 65, poz 636).

W związku z powyższem i na zasadzie zarządzenia Ministerstwa Wyznań Relig. i Ośw. Publ. z dnia 6. VI. 1925 r. Nr. III. 2237/25 Urząd Wojewódzki Śląski poleca wydawać świadectwa ukończenia szkoły dokształcącej jedynie tym uczniom, którzy ukończyli pełny kurs nauki w szkole i złożyli odpowiedni egzamin końcowy z wynikiem co najmniej dostatecznym

Uczniom, którzy pełnego kursu nauki w szkole nie ukończyli, należy wydawać tylko zaświadczenia uczęszczania do szkoły ze wskazaniem w niem daty wstąpienia i wystąpienia ze szkoły dokształcającej oraz klasy, do której uczęszczali ostatnio.

Na zaświadczeniu należy nadto zaznaczyć, że nie jest ono świadectwem szkolnem ukończenia nauki w publicznej szkole dokształcającej, wymaganym od kandydatów na czeladników w myśl art. 155 rozporządzenia o prawie przemysłowem.

Za Wojewodę:
(—) **Dr. T. Kupczyński,**
Naczelnik Wydziału Oświecenia Publicznego.

137.

Urząd Wojewódzki Śląski
Wydział Oświecenia Publ.
Nr. O. P. III-145/a/623. Katowice, dnia 5 grudnia 1933.

KOMUNIKAT

Urząd Wojewódzki Śląski — Wydział Oświecenia Publicznego udzielił prawa publiczności prywatnej szkole powszechnej i wydziałowej z polskim językiem wykładowym SS. Boromeuszek w Cieszynie na rok szkolny 1933/34 z ograniczeniem tego prawa do uczennic własnego zakładu (N. O. P. III-145/a/623 z dnia 1. grudnia 1933 r.).

Za Wojewodę:
(—) **Dr. Kupczyński,**
Naczelnik Wydziału Oświecenia Publicznego.

Urząd Wojewódzki Śląski
Wydział Oświecenia Publ.
Nr. O. P. III-145/a/624. Katowice. dnia 5 grudnia 1933.

KOMUNIKAT

Urząd Wojewódzki Śląski — Wydział Oświecenia Publicznego udziela prawa publiczności prywatnej szkole powszechnej i wydziałowej z niemieckim językiem wykładowym SS. Boromeuszek w Cieszynie na rok szkolny 1933/34 z ograniczeniem tego prawa

do uczenic własnego zakładu (L. O. P. III-145/a/624 z dnia 1 grudnia 1933 r.).

Za Wojewodę:

(—) **Dr. Kupczyński,**
Naczelnik Wydziału Oświecenia Publicznego.

138.

Ministerstwo
Wyznań Religijnych i Oświecenia
Publicznego.

Nr. I. Pol. 4063/33. Warszawa, dnia 30 listopada 1933.

KOMUNIKAT

w sprawie wydawnictw P. O. W.

Ministerstwo zwraca uwagę na wydawnictwa Związku P. O. W-iaków, składające się z broszurki Adama Borkiewicza p. t. „Rycerze Podziemi" — tablicy z portretami Prezydenta Rzeczypospolitej i Marszałka Józefa Piłsudskiego oraz 10 fotografij ilustrujących życie i działalność P. O. W.

Wydawnictwa powyższe Ministerstwo uważa za pożyteczne i przydatne z punktu widzenia momentów obywatelsko-wychowawczych.

Zalecenia powyższego w żadnym razie nie należy rozumieć jako zezwolenia na rozsprzedaż wydawnictw Związku Peowiaków w szkołach— względnie organizowanie zbiórek na ten cel.

Z pol. Podsekretarza Stanu:

(—) **B. Kielski,**
Naczelnik Wydziału.

139.

Urząd Wojewódzki Śląski
Wydział Oświecenia Publ.

Nr. O. P. I-64/6. Katowice, dnia 18 grudnia 1933 r.

KOMUNIKAT

w sprawie wydawnictwa p. t. „Słownik Geograficzny."

Urząd Wojewódzki zwraca uwagę nauczycielstwa i młodzieży szkolnej na wydany przez Podolskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze w Tarnopolu „Słownik Geograficzny" obejmujący około 4.000 nazw źródłowo i naukowo opracowanych.

Słownik ten, jako pierwsze tego rodzaju wydawnictwo w języku polskim, zaopatrzony słowem wstępnem Prof. Uniw. Dr. E. Romera, może być z dużem powodzeniem wykorzystany tak wśród młodzieży uczącej się, w bibljotekach i czytelniach publicznych i prywatnych, jakoteż przez poszczególne jednostki posiadające zainteresowanie dla geografji tak ogólnej jak specjalnie polskiej.

Cena egzemplarza broszurowanego w sprzedaży księgarskiej i centrali Towarzystwa 3 zł, zamówienia uprasza się kierować do Podolskiego T-wa Turystyczno-Krajoznawczego w Tarnopolu, Urząd Wojewódzki.

Za Wojewodę:

(—) **Jan Mangold,**
Kierownik Oddziału I. Ogólnego
p. o. okr. wizytatora szkół.

140.

Urząd Wojewódzki Śląski
Wydział Oświecenia Publ.

Nr. O. P. I-54/31. Katowice, dnia 30 listopada 1933 r.

KOMUNIKAT

w sprawie książki p. t. „Zjazd Działaczy Gospodarczych i społecznych Województwa Śląskiego."

Staraniem Sekretarjatu Generalnego Narodowo-Chrześcijańskiego Zjednoczenia Pracy ukazała się książka p. t. „Zjazd Działaczy Gospodarczych i Społecznych Województwa Śląskiego" stanowiąca pierwszą pracę zbiorową ujmującą syntetycznie zagadnienia gospodarcze Śląska, a dzięki licznemu materjałowi statystycznemu z ostatnich lat, daje dokładny obraz obecnych stosunków gospodarczych na Śląsku.

Na książkę powyższą zawierającą pożyteczny materjał pomocniczy w pracy oświatowej, zarówno w szkołach jak i w świetlicach, Urząd Wojewódzki, Wydział Oświecenia Publicznego, zwraca uwagę nauczycielstwa szkół zawodowych i instruktorów oświaty pozaszkolnej.

Za Wojewodę:

(—) **Jan Mangold,**
Kierownik Oddziału I. Ogólnego,
p. o. okręgowego wizytatora szkół.

141.

Urząd Wojewódzki Śląski
Wydział Oświecenia Publ.

Nr. O. P. I-54/34. Katowice, dnia 16 grudnia 1933 r.

KOMUNIKAT

w sprawie cyklu poezyj Włodzimierza Żelechowskiego p. t. „W cieniu brzóz i kominów."

Ukazał się w druku czwarty z kolei cykl poezyj Włodzimierza Żelechowskiego, poety znanego już społeczeństwu śląskiemu, p. t. „W cieniu brzóz i kominów."

Z uwagi na treść wierszy zawierających opis pejsażu śląskiego, zarówno wiejskiego jak i miejskiego, z uwzględnieniem momentu społecznego oraz wnętrz hut i kopalń, Urząd Wojewódzki zachęca grono nauczycielskie i starszą młodzież szkolną do nabycia pewnej ilości tej książki dla bibljotek nauczycielskich i uczniowskich.

Skład główny — księgarnia Gebethnera i Wolffa. Cena egzemplarza 3 zł.

Książkę nabywać można również bezpośrednio od autora — Katowice, ul. Reymonta 6/III.

Za Wojewodę:

(—) **Dr. Kupczyński,**
Naczelnik Wydziału Oświecenia Publicznego.

142.

Urząd Wojewódzki Śląski
Wydział Oświecenia Publ.

Nr. O. P. I. 70/4. Katowice, dnia 18 grudnia 1933 r.

KOMUNIKAT

w sprawie tabliczek Polskiego Związku Przeciwgruźliczego.

Polski Związek Przeciwgruźliczy w Warszawie wydał tabliczki z napisem „Pluć tylko do spluwaczki". Cena za 1 egzemplarz 25 groszy.

Pożądane jest umieszczenie tych tabliczek w lokalach biurowych i szkolnych.

Za Wojewodę:
(—) **Jan Mangold,**
Kierownik Oddziału I. Ogólnego
p. o. okr. wizytatora szkół.

143.

KOMUNIKAT O WYDAWNICTWACH.

Ministerstwo W. R. i O. P. uznało następujące wydawnictwa i środki naukowe za dozwolone do użytku szkolnego:

I. Wydawnictwa pomocnicze:

Anderson Gl. Ciche czytanie w świetle badań psychologicznych i pedagogicznych. Tłumaczyła H. Dobrowolska. Wydawnictwo „Naszej Księgarni". Warszawa, 1932 — jako książkę pomocniczą dla nauczycieli w zakładach kształcenia nauczycieli, oraz jakc książkę do bibljotek szkolnych nauczycielskich. (Nr. I. Pr. — 1977/32);

A travers la presse française d'aujourd'hui. Journaux et revues). Articles recueillis, annotés et commentés par F. Jungman. Wydawnictwo „Eos". Poznań, 1931 — jako książkę pomocniczą, dozwoloną do użytku szkół średnich ogólnokształcących. (Nr. I. Pr. — 8953/31);

Buczyński K. Co należy jeść i w jakich ilościach, aby zachować zdrowie — jako broszurę pomocniczą dla nauczycieli. (Nr. I Pr. — 3734/32);

Cyrus-Sobolewski M. Instrumentacja. Zasady i rozważania. Z przedmową Zdz. Jachimeckiego. Wydawnictwo Krakowskiej Spółki wydawniczej. Kraków, 1924 — jako książkę pomocniczą dla nauczycieli (Nr. I Pr - 589/32):

Harabaszewski J. Metodyka chemji. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów-Warszawa, 1932 — jako książkę dla nauczycieli szkół średnich ogólnokształcących i zawodowych oraz kursów nauczycielskich, jak również do bibljotek nauczycielskich. (Nr. I Pr — 627/32);

Hessen S. Podstawy pedagogiki. Przełożył i uzupełnił Ad. Zieleńczyk. Wydawnictwo „Naszej Księgarni". Warszawa, 1931 — jako książkę pomocniczą dla nauczycieli w zakładach kształcenia nauczycieli, oraz jako książkę do bibljotek nauczycielskich w szkołach wszelkich typów. (Nr. I Pr — 7944/33):

Iwanowski W. Procesy chemiczne i mikrobiologiczne, zachodzące przy pieczeniu chleba — jako broszurę pomocniczą dla nauczycieli. (Nr. I Pr 3734/32);

Kleczyński J. Idea i forma. Rzecz o dążeniach sztuki polskiej. Drukarnia Wł. Łazarskiego. Warszawa — jako książkę pomocniczą dla nauczycieli szkół ogólno-kształcących, artystycznych, zawodowych i zakładów kształcenia nauczycieli, oraz jako książkę dla bibljotek szkolnych dla starszej młodzieży. (Nr. I Pr — 8055/31);

Leparski Ant. Chłodnictwo, jako czynnik higjeny i ekonomji w gospodarstwie domowem i społecznem — jako broszurę pomocniczą dla nauczycieli. (Nr. I Pr — 3734/32);

Leyko Z. O fałszowaniu środków spożywczych. Warszawa, 1932 r. — jako broszurę pomocniczą dla nauczycieli. (Nr. I Pr — 3734/32);

Marchlewski L. Warunki powstawania witamin i hormonów w ustroju zwierzęcym — jako broszurę pomocniczą dla nauczycieli. (Nr. I Pr — 3734/32);

Morzkowska M. Smak a wartość odżywcza pokarmów — jako broszurę pomocniczą dla nauczycieli. (Nr. I Pr 3734/32);

Rapczewski J. Problemat żywienia w świetle ekonomji i fizjologji jako broszurę pomocniczą dla nauczycieli. (Nr. I Pr — 3734/32);

Rostafiński J. Skład, postać pokarmów roślinnych i ich przygotowania na pożywienie człowieka — jako broszurę pomocniczą dla nauczycieli. (Nr. I Pr — 3734/32):

Surzycki St. Organizacja pracy społecznej rolniczej. Wydawnictwo Spółdzielczego Instytutu Naukowego. Warszawa, 1931 — jako książkę pomocniczą dla nauczycieli szkół handlowych. (Nr. II — 5810/31);

Szulc G. Jak powinien sie żywić człowiek przy pracy fizycznej, a jak przy umysłowej — jako broszurę pomocniczą dla nauczycieli. (Nr. I Pr — 3734/32);

Weydlich K. Ruch Spółdzielczy w Polsce w latach 1914—1926. Zagadnienia, dotyczące współdziałania grup i typów spółdzielni, oraz zmiany zaszłe w ustroju ruchu. Kraków—Poznań, 1927. Wydawnictwo Spółdzielczego Instytutu Naukowego w Krakowie — jako książkę pomocniczą, zaleconą dla nauczycieli szkół handlowych. (Nr. II — 11514/31):

Wojciechowski St. Ruch spółdzielczy. Podręcznik dla wyższych szkół handlowych i rolniczych. Warszawa, 1930. Wydawnictwo Spółdzielczego Instytutu Naukowego— jako książkę pomocniczą, zaleconą dla nauczycieli szkół handlowych. (Nr. II — 1151/31).

II. Książki do bibljotek:

Andersen H. C. Baśnie. Tom VI. Zbiorowe wydanie według oryginału duńskiego przełożył St. Beylinówna i S. Sawicki. Warszawa, Tow. Wydawnicze, 1931 — dla młodzieży od lat 15. (Nr. I Pr — 8417/31);

Baley St. Psychologja wieku dojrzewania. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów-Warszawa, 1932 — do bibljotek szkolnych dla uczniów w zakładach kształcenia nauczycieli oraz do bibljotek nauczycielskich w szkołach wszelkich typów. (Nr. I Pr — 3468/32);

Czarkowski-Golejewski K. Sp.-Acu. 13 dni lotu nad Azją. Wydawnictwo Głównej Księgarni Wojskowej. Warszawa, 1932 — za poleconą do bibljotek szkół średnich wszelkich typów. (Nr. I Pr — 4824/32):

Dzieje stenografji, wydane przez Zespół Tow. stenograficznych systemu Polińskiego na woj. Śląskie. Ogólne dzieje stenografji przez St. Bobrowską. Teorja i dzieje stenografji polskiej przez Sz. Tauba. Katowice, 1931 — do bibljotek szkół handlowych, (Nr. I Pr — 51/32);

Fischer Ad. Etnografja słowiańska. Zeszyt pierwszy: Połabianie. Zeszyt drugi: Łużyczanie. Wydawnictwo Książnicy-Atlas, Lwów-Warszawa, 1932 — do bibljotek nauczycielskich. (Nr. I Pr — 3317/32);

Gumiński R. Pogoda. Wydawnictwo Księgarni św, Wojciecha. Poznań, 1931 — do bibljotek szkolnych dla nauczycieli oraz dla starszej młodzieży. (Nr. II. 15809/31);

Haensel K. „Walka o Matterhorn" (Opowieść prawdziwa). Tłum. z niemieckiego M. Sandoz. Kraków. Wydawnictwo Literacko-Naukowe, 1932 r. — dla młodzieży od lat 15. (Nr. I — 2526/32);

Hołyszewska E. Wiktor w Łodzi. Obrazek sceniczny w 3 aktach. Łódź. Wyd. Księgarni „Czytaj" — dla dzieci lat 9—11. (Nr. II — 14763/31);

James W. Pogadanki psychologiczne. Przełożyła I. Moszczeńska. Wydawnictwo M. Arcta. Warszawa, 1931 — dla nauczycieli i dla starszej młodzieży gimnazjalnej. (Nr. I Pr — 27343/30);

Janik M. Mikołaja Reja żywot i pisma. Wydawnictwo Krakowskiej Spółki Wydawniczej Kraków, 1923 — dla nauczycieli oraz dla starszej młodzieży. (Nr. I Pr — 462/32);

Konopnicka M. O krasnoludkach i o sierocie Marysi. Wyd. dziesiąte. Inicjały i rysunki kolorowe M. Bukowskiej, winiety L. Ilinicza. Warszawa. M. Arct. 1933 — za dozwoloną i poleconą do bibljotek szkolnych dla dzieci lat 9—15. (Nr. I Pr — 119/33);

Korczakowska J. Jędrusiowe bajki. Zdobił St. Bobiński. Warszawa. Towarz. Wydawnicze „Bluszcz" — dla dzieci lat 7—9. (Nr. I Pr — 4481/32);

Kraszewski K. Białonóżka pana majora. Powieść „Dla wszystkich". Poznań. Księgarnia św. Wojciecha — dla starszej grupy dzieci lat 11—15. (Nr. II — 2135/32);

Kutz T. Na tratwie. Bibljoteka Książek Błękitnych Nr. 123. Warszawa. Nakł. Księgarni Wydawniczej „Polska Zjednoczona" — dla dzieci lat 11—15. (Nr. I Pr — 2373/32);

Kwiatkowski W. i Wójtowicz M. 11 listopada w odczytach i przemówieniach. Wydawnictwo Księgarni Naukowej we Lwowie — do bibljotek szkolnych. (Nr. I Pr 4437/32);

Krzemieniecka L. O leniuchach — lekkoduchach. Zdobił Stanisław Bobiński. Warszawa. Tow. Wydawnicze „Bluszcz" — dla dzieci lat 7—9. (Nr. I Pr — 4475/32);

Krzemieniecka L. Łap-cap. Siedem bajek. Okładkę i 66 rycin w tekście wykonał S. Bobiński. Warszawa, Tow. Wydawnicze „Bluszcz" — dla dzieci lat 7—9. (Nr. I Pr — 4473/32);

Krzemieniecka L. Baśń o trzech siostrzyczkach. Ilustracje i układ graficzny Haliny Krüger. Warszawa, Tow. Wydawnicze „Bluszcz" — dla dzieci lat 7—9. (Nr. I Pr — 4474/32);

Krzemieniecka L. Bajeczka z podwóreczka. Zdobił St. Bobiński. Warszawa, Tow. Wydawnicze „Bluszcz" — dla dzieci 7—9 lat. (Nr. I Pr — 4476/32);

Maunier R. Wprowadzenie do socjologji. Bibljoteka samokształcenia. Wydawnictwo Naszej Księgarni. Warszawa, 1932 — dla młodzieży powyżej lat 16-tu oraz dla nauczycieli. (Nr. I Pr 4485/32);

Mauriac F. Losy. Przełożył St. Kołaczkowski. Kraków, Wydawn. Gutenberg, Fergo i S-ka, 1931 — dla młodzieży od lat 15. (Nr. I Pr — 1685/32);

Mazurkowa K. Dusza domu. Warszawa, Towarz. Wydawnicze „Bluszcz" — dla dzieci lat 9—11. (Nr. I Pr — 4478/32);

Mirski J. Plan Jenajski jako szkoła wspólnoty. Wydawnictwo „Naszej Księgarni". Warszawa, 1932 — dla nauczycieli. (Nr. I Pr — 943/32);

Morawski K. Walka o język polski w czasach Odrodzenia. Wydawnictwo Krakowskiej Spółki wydawniczej. Kraków, 1923 — do bibljotek szkolnych. (Nr. I Pr - 307/32);

Mortkowiczówna H. Gorycz wiośniana. Powieść. Warszawa, Tow. Wydawnicze, 1928 — dla młodzieży od lat 15. (Nr. I Pr — 2549/32);

Mortkowiczówna H. 30 kolegów z całej Polski. Wiersze i obrazki. Warszawa, Tow. Wydawnicze, 1933 — dla dzieci lat 7—9. (Nr. I Pr — 4960/32);

Orzeszkowa E. Dobra Pani. Wydanie szóste. Bibljoteka Un. Lud. i Młodz. Szkolnej. Warszawa, Gebethner i Wolff. 1931 — dla młodzieży od lat 15. (Nr. II — 1098/28);

Or-Ot. Szopka Polska. Warszawa, M. Arct, 1925 — dla dzieci lat 11—15. (Nr. II — 10064/31);

Ossendowski F. A. W krainie niedźwiedzi. Bibljoteka Książek Błękitnych Nr. 140. Warszawa — dla dzieci lat 9—11. (Nr. I Pr — 4676/32);

Parandowski J. Mitologja. Wierzenia i podania Greków i Rzymian. Nakładem Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych. Lwów, 1933 — dla młodzieży powyżej lat dwunastu. (Nr. I Pr — 4378/33);

Prus B. Powracająca fala. Bibljoteczka Un. Lud. i Młodzieży Szkolnej. Warszawa, Gebethner i Wolff, 1931 — dla starszej grupy dzieci lat 11—15. (Nr. I Pr — 3797/32);

Radjo-Amator. Miesięcznik popularno-techniczny. Warszawa — do bibljotek szkolnych. (Nr. I Pr — 3497/32);

Rogoszówna Z. Dzieci Pana majstra. Z 52 rycinami czarnemi i 3 kolorowemi K. Mackiewicza. Wyd. drugie. Warszawa. Gebethner i Wolff, 1932 — dla dzieci lat 7—9. (Nr. I Pr — 2479/33);

Rostafiński J. Początki botaniki oparte na opisie roślin. Wydanie 13. Wydawnictwo Zakładu Narodowego im. Ossolińskich. Lwów, 1926 — do bibljotek szkolnych nauczycielskich. (Nr. I Pr — 1063/32);

Russell B. O wychowaniu. Ze specjalnem uwzględnieniem wczesnego dzieciństwa. Tłum. J. Hosiassonówna. Bibljoteka dzieł pedogogicznych. Wydawnictwo „Naszej Księgarni". Warszawa. 1932 — do bibljotek szkolnych nauczycielskich. (Nr. I Pr — 957/32);

Rygier L. Starzec i kwitnące drzewa. Bajka japońska, po polsku wierszem, ułożona przez... Obrazki H. A. Łagowskiego. Warszawa. Polska Składnica Pomocy Szkolnych 1922 — dla dzieci lat 9—11. (Nr. I Pr — 8299/31);

Smoleński Wl. Znaczenie Tadeusza Kościuszki w dziejach polskich. Wydawnictwo Gebethnera i Wolffa. Warszawa — dla starszej młodzieży. (Nr. I Pr — 10070/31);

Stefczyk Fr. Początki i ogólne warunki rozwoju spółdzielczości w Polsce. Wydawnictwo Spółdzielczego Instytutu Naukowego w Krakowie, 1925 — do bibljotek szkół handlowych. (Nr. II — 58/31);

Szelburg-Zarembina E. Boży roczek. Ilustrował St. Bobiński. Warszawa. Tow. Wydawnicze „Bluszcz" dla dzieci lat 7—9. (Nr. I Pr — 4480/32);

Themerson St. My nie chcemy siedzieć w klatce! Wiersze tłumaczone z S. Marszaka. Bibljoteka Książek Różowych Nr. 127. Warszawa — dla dzieci lat 7—9. (Nr. I Pr 2383/32);

Verne J. Hector Servadac. Podróż wśród gwiazd i planet układu słonecznego. Spolszczył Wł. Topoliński. Bibljoteka Iskier. Lwów-Warszawa, Książnica-Atlas, 1931 — dla dzieci lat 11—15. (Nr. I Pr — 948/32);

Wańczura Al. Powstanie syberyjskiego legjonu wolnych Polaków nad Bajkałem w roku 1866. Lwów, 1932 — dla młodzieży powyżej lat 12. (Nr. I Pr — 4332/32);

Wiedza o Polsce. Sztuka polska. Historja architektury, rzeźby i malarstwa. Od czasów najdawniejszych, aż do chwili obecnej. W opracowaniu X. Szcz. Detloffa, W. Husarskiego, Wł. Tatarkiewicza, M. Walickiego i St. Zahorskiej, do bibljotek szkół ogólnokształcących, zawodowych, artystycznych oraz zakładów kształcenia nauczycieli. (Nr. I Pr — 4647/32);

Wilkanowicz R. Bezimienni bohaterowie powstania wielkopolskiego. Szkic historyczno-literacki. Poznań. Nakł. Drukarni Mieszczańskiej 1928 — dla młodzieży od lat 15. (Nr. I Pr 24793/30);

Zieliński T. Świat antyczny. Grecja niepodległa. Wydawnictwo J. Mortkowicza. Towarzystwo Wydawnicze w Warszawie, 1933 — dla starszej młodzieży. (Nr. I Pr — 252/33);

Żmichowska N. (Gabryella). Biała Róża. Powieść z przedmową Boy'a-Żeleńskiego. Warszawa. Dom Książki Polskiej, 1919 — dla młodzieży od lat 15. (Nr. I Pr-8097/31).

WYDAWNICTWA

Jasełka Pana Jezusowe. Misterjum kolędnickie w 5-ciu obrazach z interludjami. Zebrał i ułożył Juljusz Saloni. Nakład Państw. Wydawn. Książek Szkoln. Lwów.

Nawskroś współczesne ujęcie, bogactwo efektów scenicznych przy najdalej idącej prostocie środków. Osnowa akcji zaczerpnięta wyłącznie ze skarbnicy naszych wierzeń i zwyczajów ludowych stawiają Jasełka Saloniego mimo ogromnego bogactwa polskiej literatury jasełkowej w rzędzie najlepszych utworów tego rodzaju.

Wystawienie „Jaselek" nie wiele wymaga nakładu pracy, przygotowań technicznych i wydatków pieniężnych, dając dzięki żywości akcji i dzięki stałej i bezpośredniej łączności sceny z widownią maksimum efektu.

„Jasełka" Saloniego staną się napewno niebawem ulubionem widowiskiem gwiazdkowem licznych organizacyj kulturalno-oświatowych i szkół.

Nakładem miesięcznika popularno-naukowego **„Wiedza i Życie"** ukazała się w ostatnim czasie książka p. t. **Klasycy socjologii — Hertza Aleksandra** jako I-szy tom Bibljoteki „Wiedzy i Życia", na którą zwraca się uwagę pracownikom oświatowym.

Nakładem Wydawnictwa Naszej Księgarni w Warszawie ukazały się w ostatnim czasie następujące wydawnictwa, na które zwraca się uwagę:

a) Gayówna D. — Podręcznik do nauki o przyrodzie żywej dla klasy V szkoły powsz., str. 152 in 8⁰ cena 1,20 zł.

b) Gayówna D. — Nauczanie przyrody żywej część I. Wskazówki do realizowania programów w klasie V-tej szkoły powszechnej.
Z praktyki szkolnej Nr. 19, str. 78 + 2 nlb. in 8⁰. cena zł. 1,70.

c) Grzywak-Kaczyńska, Marja. Testy i normy dla użytku szkół powszechnych, cena zł. 3,60.

d) Hoszowska Wł. Dr. — Zajęcia praktyczne w zakresie kultury życia codziennego w szkole powszechnej.
Pierwszy szczebel programu. Z praktyki szkolnej Nr. 17, str. 131 in 8⁰, cena zł. 3,—.

e) Krawczyk Marjan — Ćwiczenia cielesne w szkole powszechnej.
Realizacja nowego programu. Z praktyki szkolnej Nr. 18, str. 163 in 8⁰, cena zł. 3,20.

f) Pohorska H i Wysznacka M. — Z naszej przeszłości. Podręcznik do nauki historji dla V. kl. szkół powszechn., str. 192 in 8⁰, cena zł. 1,50.

g) Rudniański St. — Technologja pracy umysłowej.
B-ka Samokształcenia Nr. 2, str. 220, in 8⁰, cena zł. 3,60

h) Wierzbińska Jadwiga — Na marginesie nowego programu nauki śpiewu, str. 16 in 8⁰, cena zł. 0,40.

Nakładem kwartalnika Zrębu w Warszawie ukazała się w ostatnim czasie książka **prof. Czumy Ignacego** p. t. **Reforma akademicka z 1933 roku.** (Historja, przemówienia, tekst ustawy). Str. 214 + 2 nlb in 8⁰.

Nakładem Wydawnictwa Zakładu Narodowego Imienia Ossolińskich we Lwowie ukazała się w ostatnim czasie książka p. t. **Materjały i wskazówki do nauczania historji ziemi Czerwińskiej** (do roku 1772) w opracowaniu Maleczeńskiej E. Dr. i Gilewicza A. Dr. Książka wydana jest przez Sekcję Dydaktyczną Oddziału Lwowskiego Polskiego Towarzystwa Historycznego. Str. 110 in 8⁰.

Juljan Podoski: „Rycerze z K. O. P." Książnica-Atlas, 1933 r. Lwów-Warszawa Biblj. Iskier. T. 44. Powieść Juljana Podoskiego napisana dla młodzieży dorastającej i dla dorosłych, niewątpliwie wzbudzi zainteresowanie i zdobędzie uznanie dla autora, który tyle miłości włożył w piękny i wierny obraz życia żołnierzy walczących i zwyciężających na kresach. Czytelnik znajdzie w nim coś, jakby echo najsławniejszych bojów naszych na Ziemiach Wschodnich, gdy żyli Skrzetuski, Kmicic, Seroka. Bohaterowie tej powieści tem tylko różnią się od tamtych, iż działają współcześnie, na tle dzisiejszej rzeczywistości.

Gen. M. Zaruski: „Na skrzydłach jachtów". (Dookoła Ziemi. T. X.) Książnica-Atlas, Lwów—Warszawa 1933.

Zbiorek niniejszy zawiera opisy podróży, odbytych na polskich jachtach oraz nowele, w których miejscem akcji są pokłady jachtów polskich. Młody nasz jachting, czyli amatorskie, a jeśli kto chce — sportowe żeglarstwo morskie, z pewnym znacznym wysiłkiem zdobywa sobie prawo obywatelstwa wśród narodów świata. Jachtowa bandera polska, świadcząca o tem, że nietylko marynarze zawodowi, lecz również samo społeczeństwo bierze udział w żeglarskiem opanowaniu morza, coraz częściej ukazuje się w portach zagranicznych, budząc zawsze niemałe zainteresowanie, a w wielu miejscach wprost sensację jako zjawisko nieoglądane dotychczas. Jachting przytem wiąże naszych żeglarzy z morzem serdecznemi nićmi trwałego sentymentu.

W kilku opisach podróży podał autor dzieje pierwszych wypadów „Za morze", kiedy to „Witeź" — jeden z dwóch naszych jachtów — stał przycumowany do torfu w tem

miejscu, gdzie dziś wnoszą się gmachy Urzędu Morskiego, a gdy wtedy o Jacht-Klubach w Gdyni niewielu tylko żeglarzom się śniło.

Są też tam echa pierwszych polskich „akademij" sportowych Ośrodków Morskich w Gdyni, które dały początek masowemu ruchowi młodzieży ku morzu.

Przebudowa ustroju szkolnictwa, która znalazła swój wyraz w uchwalonej dn. 11. III. 1933 r. przez Sejm ustawie, tylko wtedy wyda owoce, o ile wszystkie czynniki, kształtujące psychikę młodego pokolenia będą z sobą współpracowały.

Dom i szkoła, rodzice i wychowawcy stanowić winni nie obojętne względem siebie, lub zwalczające się obozy — lecz dążyć powinni do wspólnego celu — wydobycia z młodzieży najbardziej wartościowych i twórczych pierwiastków dla dobra Państwa.

Aby tę współpracę szkoły i domu możliwie szeroko rozbudować — należy liczne rzesze rodziców zainteresować zagadnieniami ustroju szkolnictwa. To zadanie znakomicie spełnia broszura **Marji Jędrzejewiczowej i Stanisława Seweryna** p. t. **„Nowa szkoła polska a życie"**, będąca pierwszym tomem wydawnictw, projektowanych przez Bibljotekę Pedagogiczną Zespołu Rodziców przy Grupie Zrąb.

Obok dokładnego zreferowania nowej ustawy, autorzy omawiają znaczenie i rolę głębokich i zasadniczych zmian w ustroju szkolnictwa i możliwości, jakie one dają każdemu przez rozbudowanie typów szkół i dostosowanie szkoły polskiej do nowych form życia.

Jasny i przejrzysty układ broszury i jej przystępna cena (50 gr.) niewątpliwie wpłyną na rozpowszechnienie jej wśród szerokich rzesz rodziców.

Broszura jest do nabycia we wszystkich głównych księgarniach w Warszawie oraz w Administracji kwartalnika „Zrąb" (Al. Róż 2). Przy większych zamówieniach udziela się znacznego rabatu.

St. Irzyk: Dzienny rozkład materjału naukowego dla klasy V publicznych szkół powszechnych. Książnica-Atlas, Lwów—Warszawa 1933.

Wydany zeszyt na kl. V, za którym niebawem ukażą się zeszyty na I i II klasę, zestawiony według nowych programów szkolnych, cechuje to samo sumienne opracowanie tematów i dyspozycyj lekcyjnych ze wszystkich przedmiotów na cały rok szkolny, tak że zastąpi on w zupełności programy naukowe i przygotowania lekcyjne. Rozkład ujęty w odpowiednio przejrzysty układ kalendarzowy wyznacza każdemu dniowi nauki szkolnej, a w nim i każdej lekcji, cel harmonizujący z celem całorocznego programu i obowiązującemi podręcznikami, oraz ujmuje poszczególne lekcje w sposób, jaki nakazują programy szkolne. Oparcie nauki o tę publikację ułatwi znacznie nauczanie i naprowadzi na wiele nowych możliwości dydaktycznych, dlatego winna ona znaleźć się w ręku każdego nauczyciela.

Zeszyt X-ty wyd. „Świat i Życie".

Ukazał się już zeszyt X wyd. „Świat i Życie" (Książnica-Atlas) i zawiera, jak zawsze szereg zajmujących artykułów ze wszystkich dziedzin pióra najwybitniejszych specjalistów w danym zakresie. W numerze X reprezentowane są bardzo bogato nauki przyrodnicze, tak żywo zawsze zajmujące naszą młodzież. **Prof. Dr. Jan Dembowski** pisze mianowicie o „Darwiniźmie" i o „Długowieczności", prof. Dr. **T. Marchlewski** o „Domowych zwierzętach", prof. dr. **J. Morozewicz** o „Diamencie", zaś **M. Trybulski** o „Drobiu".

Wszystkie te artykuły w niesłychanie ciekawy sposób odkrywają przed młodymi czytelnikami tajemny świat przyrody. Artykuł „Droga mleczna" **prof. Dr. E. Rybki** mówi temu młodemu czytelnikowi o tajemnicach wszechświata. Jak wszystkie numery „Świata i Życia" ma też i zeszyt X cały szereg artykułów nawskroś współczesnych, wprowadzających czytelnika w najistotniejsze zagadnienia doby obecnej. Takiemi artykułami jest przedewszystkiem „Demokracja" (dr. K. Grzybowski) i „Demokratyzm" (dr. Aleks. **Hertz**). Nawskroś współczesnemi są też takie artykuły, jak „Drogi" **prof. M. Nestorowicza** i „Dom" **(dr. J. Starzyński i arch. H. Oderfeld)**, w którym pokazany jest rozwój domu od pierwotnej lepianki do żelazobetonowego domu współczesnego. Liczne i trafnie dobrane ilustracje zdobią i ten zeszyt.

Edmund Chodak. **Dzieci w mieście.** Czytanki dla dzieci z II. kl. szkoły powszechnej. Wydawnictwo M. Arcta, Warszawa, 1933. Cena zł 1,40.

Edmund Chodak. **Ćwiczenia polskie,** dla kl. II. szkoły powszechnej. Wydawnictwo M. Arcta, Warszawa, 1933. Cena zł —,80.

Książka ta, przeznaczona dla II klasy szkoły powszechnej, rozwiązuje w sposób nowy i racjonalny trudne na tym poziomie rozwoju zagadnienia poprawnego pisania.

Edmund Chodak. **Wskazówki metodyczne** do Elementarza „Moja pierwsza książeczka". Wydawnictwo M. Arcta, Warszawa, 1933. Cena zł. 0,60.

H. Pohoska. **Historja w szkole powszechnej.** Wskazówki metodyczne, zastosowane do nowego programu. Wydanie M. Arcta, Warszawa, 1933. Cena zł. 3,—.

Celem tej książki jest ułatwienie nauczycielowi szkoły powszechnej i pracy nad nauczaniem historji.

Na końcu książki podana jest bibljografja przedmiotu, która uwzględnia różne warunki, w jakich pracuje nauczyciel, podając dwie grupy książek — dla nauczycieli pracujących w mniejszych i większych ośrodkach.

Green G. H. **Marzenie na jawie.** Przyczynek do badań nad rozwojem. Z oryginału angielskiego tłumaczyła Marja Zawadowska, pod red. Z. Ziembińskiego. Wyd. M. Arct. Warszawa, 1933. Cena zł. 6,50.

„Marzenie na jawie" stanowi dalszy ciąg i uzupełnienie pracy tegóż autora p. t. „Psychoanaliza w szkole".

Autor kolejno przedstawia różne typy marzenia na jawie, zależne od charakteru osobnika, jego rozwoju umysłowego, wieku i innych okoliczności. Szczególnie silnie uwzględnia marzenia na jawie u dzieci, dochodząc do wniosku, że tematy ich zależne są od okresu rozwoju dziecka. Dzięki temu, że książka w znacznej części poświęconą jest marzeniom dziecinnym, może ona oddać duże usługi rodzicom, wychowawcom, pedagogom i tym wszystkim, których interesuje psychika dziecka. Poznanie bowiem przyczynowe marzeń na jawie dzieci stanowi klucz do zrozumienia ich myśli i zgłębienia charakteru.

Bibljoteka Wychowawcza M. Arcta pod redakcją najwybitniejszego w Polsce znawcy pedagogiki, Prof. Uniw. Jag. Dr. Zygmunta Mysłakowskiego. —

Ukazały się już 2 dzieła:

Dr. Jan Kuchta — Ministerjalny Instruktor Szkół **Dziecko włóczęga** — jako tom I-szy cyklu „Dzieci trudne do

wychowania". Wyd. M. Arct. Warszawa, 1933. Cena zł. 6,—.

Dr. Jan Bystroń — Prof. Uniw. Jagiellońskiego. **Uspołecznienie szkoły** i inne szkice. Wyd. M. Arct. Warszawa, 1933. Cena zł. 4,—.

Dziecko włóczęga — jest to tom pierwszy znanej „Typologji ucznia" dr. J. Kuchty, stawiający przed oczy duszy wychowawców sylwetki dzieci trudnych do wychowania — dzieci uciekinierów, włóczęgów i t. p.

Prof. dr. Jan Bystroń, wybitny socjolog i badacz, w pracy swej **Uspołecznienie szkoły i inne szkice,** ilustruje zadania obywatelsko-państwowe i społeczne nowej polskiej szkoły ,oraz oświetla szereg żywotnych spraw, związanych z zadaniami pedagoga.

Wacława Grodzicka-Czechowska — **Przygody Basi i Krzysia.** Opowiadanie dla dzieci młodszych. Z 13 rysunk. St. Bobińskiego.

Są to wierszem i prozą opowiedziane wesołe epizody z życia małego rodzeństwa. Książeczka odznacza się prostotą formy i doskonałem podpatrzeniem języka oraz obyczajów małych dzieci. Drukowana dużemi czcionkami może być z łatwością czytana nawet przez mniej zaawansowane w nauce dzieci.

Janina Horoch-Lieslowa — **Naprzełaj przez świat.** Powieść dla młodzieży. W barwnej okładce H. Żerańskiej.

Jest to piękna i wzruszająca opowieść o losach polskiego harcerzyka, który, uciekając z ojcem przed rewolucją rosyjską gubi się w drodze i zostaje zupełnie sam wśród obcych. I odtąd chłopiec, gnany tęsknotą za ojcem, dąży uparcie do kraju i po wielkich trudach i udrękach, przemierzywszy całą Azję, przejechawszy kilka oceanów — powraca.

Marja Buyno-Arctowa — **Koledzy.** Powieść dla młodzieży, szczególnie dla chłopców. Z 29 rys. i okładką W. Romeykówny.

Jest to opowiadanie z życia chłopców czwartoklasistów. Młody chłopiec, świeżo przybyły do szkoły zostaje przez klasę zbojkotowany wskutek nieumiejętnego ustosunkowania się do społeczności klasowej i złej woli kilku kolegów. Po całym szeregu ostrych konfliktów następuje wzajemna harmonja i serdeczna przyjaźń.

Zane Grey — **Prawo Pustyni.** Powieść dla dorosłych i młodzieży. Tłum. z angielskiego Janina Sujkowska. (Czerwone Książki Nr. 22). W kolorowej obwolucie L. Jagodzińskiego.

Jak wszystkie książki Zane Grey'a powieść ta pełna jest ruchu i życia. Młody suchotnik Jack Hare jedzie na Zachód i tam wśród preryj i kanjonów odzyskuje zdrowie i ochotę do życia, stając się jednym z nadzielniejszych osadników. W oazie Mormonów poznaje ich wychowanicę, piękną Indjankę Mescal i mimo licznych przeszkód zdobywa jej serce i rękę.

Interesującą akcję urozmaicają sceny z życia Indjan i kowbojów, oraz prześliczne opisy pustyni i gór z pogranicza stanów Utahu i Arizony.

Joseph Delmont — **Mieszkańcy Dżungli.** Autoryzowany przekład z niemieckiego oryginału Włodzimierza Topolińskiego. Lwów-Warszawa — Bibljoteka Iskier. — Wyd. Książnica-Atlas. 1934 r. Liczne ilustracje.

„Mieszkańcy dżungli" to jak gdyby szereg monografij opracowanych przez wnikliwego i miłującego zwierzęta biografa. Autor pragnie, aby czytelnik poznał świat zwierzęcecy od strony jego swoistej socjologii i moralności i cel ten osiąga. Obrazy przyjaźni, poświęcenia, macierzyńskiej miłości, współpracy etc. są zaprzeczeniem pospolitej nazwy „dzikie bestje", której dla określenia władców dżungli używamy. Książka jest b. ciekawa i pouczająca.

Joseph Delmont — **Przygody łowcy zwierząt.** Autoryzowany przekład Włodzimierza Topolińskiego. Lwów-Warszawa. Bibljoteka Iskier — Wyd. Książnica-Atlas. 1934 r. Liczne ilustracje.

Autor w swojej książce opisuje przygody, których sam doznał, jako łowca i dostawca żywych zwierząt do cyrków i ogrodów zoologicznych starego i nowego świata. Bezpośredność przeżywanych wrażeń i niewątpliwe zdolności narracyjne autora czynią z jego książki nad wyraz interesującą lekturę, niepozbawioną dużych walorów dydaktycznych.

K. Konarski — **Tajemnica zegara królewskiego.** Książnica-Atlas — Lwów-Warszawa 1933 r.

Książka o niezwykle ciekawej fabule powieściowej i pięknej formie literackiej a zarazem o głębokiem podłożu wychowawczem, ukazującem duchowe oblicze naszych bojowników o niepodległość w dobie powstań narodowych. Niemniej wielką zaletą dydaktyczną książki Konarskiego jest jej instruktywność; zarówno tło epok powstaniowych jak i zdarzenia są wiernem odbiciem faktów historycznych.

144.

KONKURSY

Urząd Wojewódzki Śląski — Wydział Oświecenia Publicznego rozpisuje

KONKURS

na następujące posady:

Kierownika 8-klasowej publicznej szkoły powszechnej Nr. 15 w **Królewskiej Hucie;**

Kierownika 2-klasowej publicznej szkoły powszechnej w **Skrbeńsku,** w powiecie rybnickim (mieszkanie służbowe;

Podania należycie udokumentowane należy wnosić drogą służbową do Urzędu Wojewódzkiego Śląskiego — Wydział Oświecenia Publicznego — w Katowicach w terminie 4-tygodniowym od daty niniejszego numeru Gazety Urzędowej Województwa Śląskiego.

Czcionkami i drukiem: **Drukarnia Urzędu Wojewódzkiego Śląskiego w Katowicach.**